

Hvilken rolle spiller renta for boligprisene i Oslo?

Finansiell fagdag, Norges Bank, 22. november 2016

Roger Bjørnstad
Samfunnsøkonomisk analyse
Roger.bjornstad@samfunnsokonomisk-analyse.no

Mål i politikken:

- «Flest mogleg skal få høve til å eige bustad»
- «Bustadpolitikken er ein integrert del av regjeringa sin velferdspolitikkk»

Meld. St. 17

Utviklingstrekk

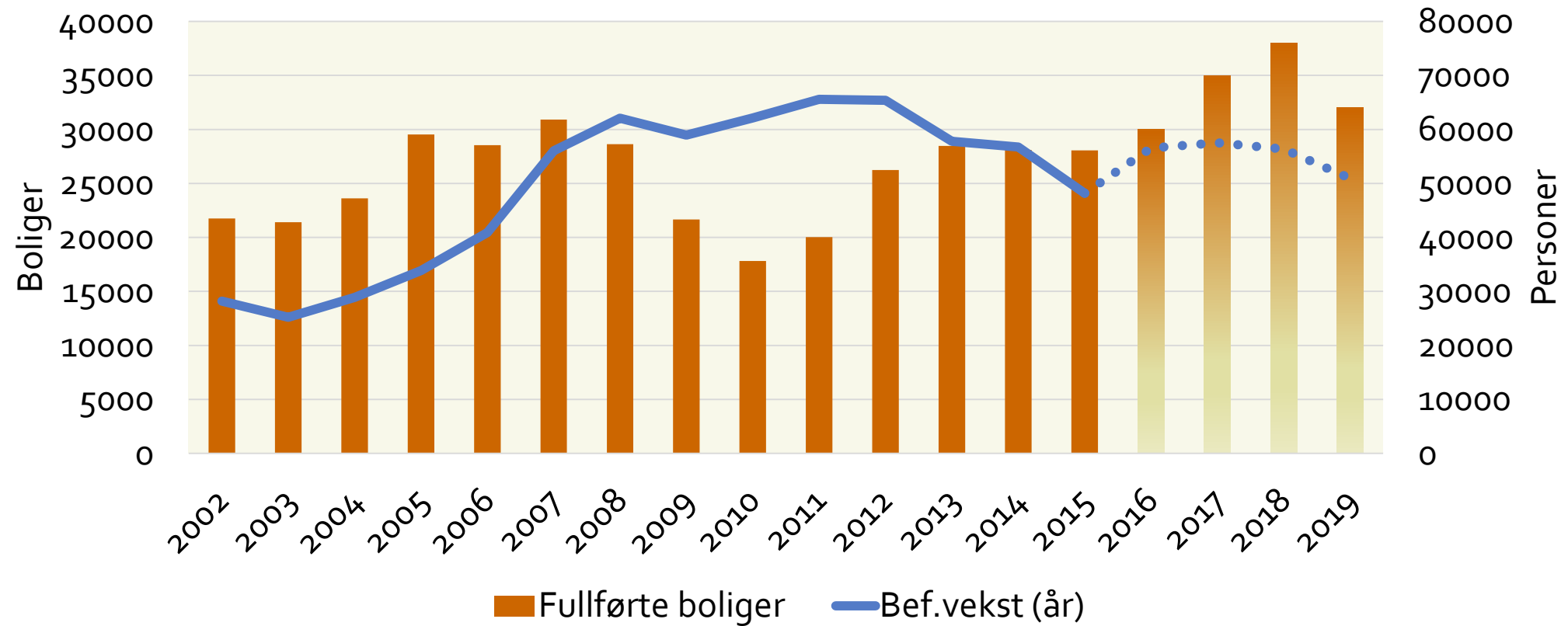
- Sterk prisvekst hindrer nå enkelte befolkningsgrupper fra å eie egen bolig.
- Prisveksten i byene bidrar til segregering geografisk, økonomisk, sosialt og kulturelt, med store sosiale utfordringer.

Nasjonalbudsjettet 2017

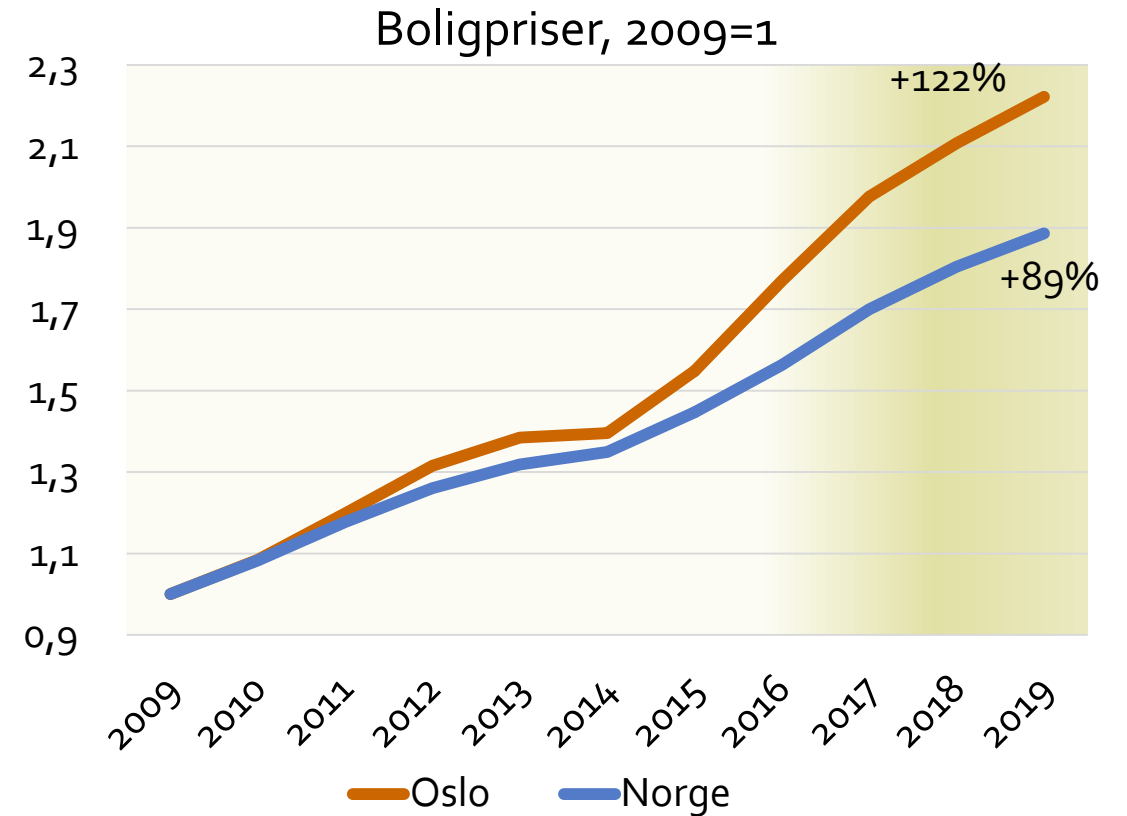
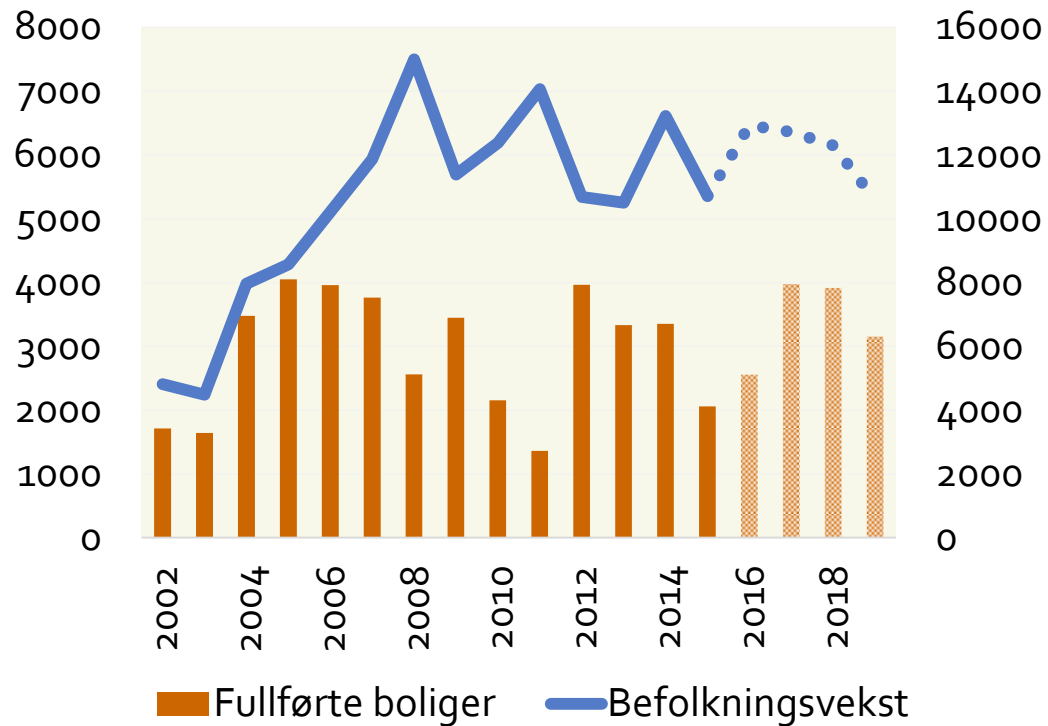
- «Stor gjeld i husholdningssektoren truer bedriftenes produksjon, lønnsomhet og evne til å betjene sine lån, og arbeidsledigheten kan øke.»
- «For rask vekst i boligpriser og gjeld øker risikoen for finansiell ustabilitet.»
- «Alltid en oppfatning om at pris- og gjeldsoppgangen er riktig og kan forklares.»

Hva er driverne bak boligprisveksten i Oslo? - Renten lik i hele Norge

Bygges nå nok boliger i Norge!

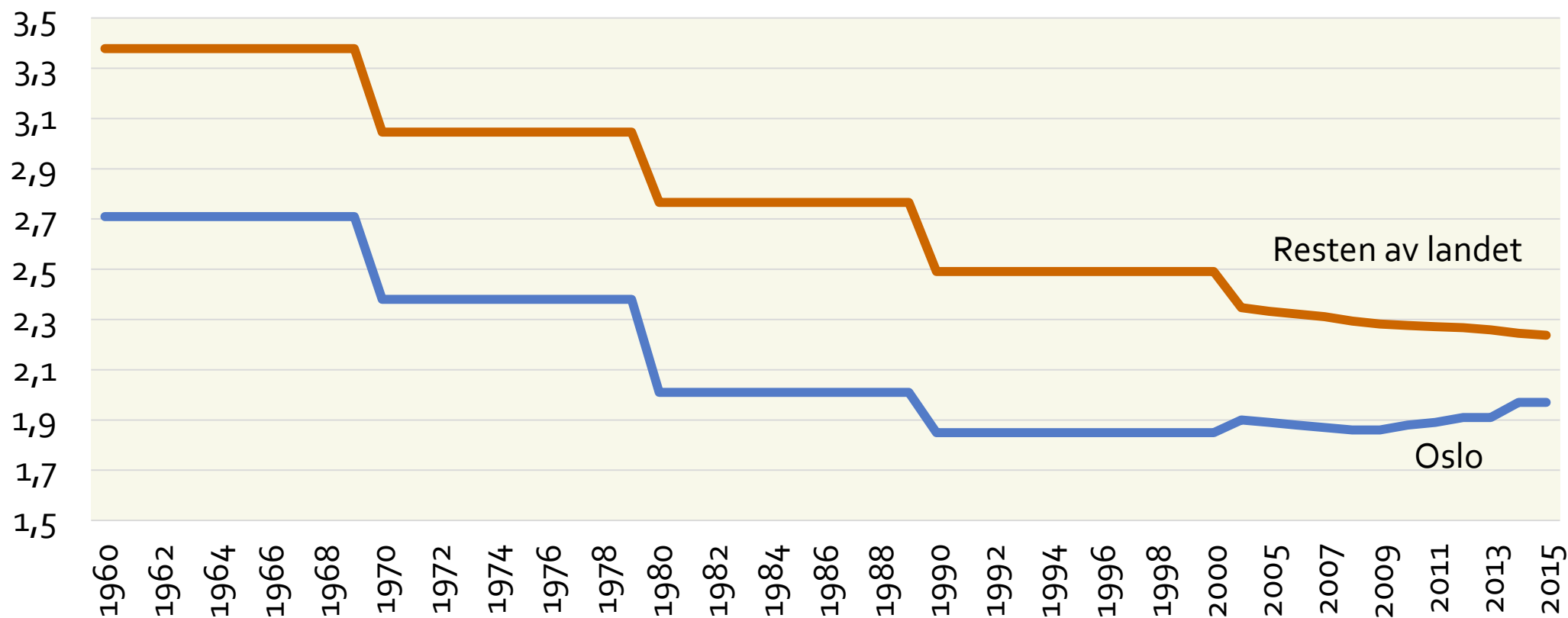
Boligmangel og boligprisvekst i Oslo

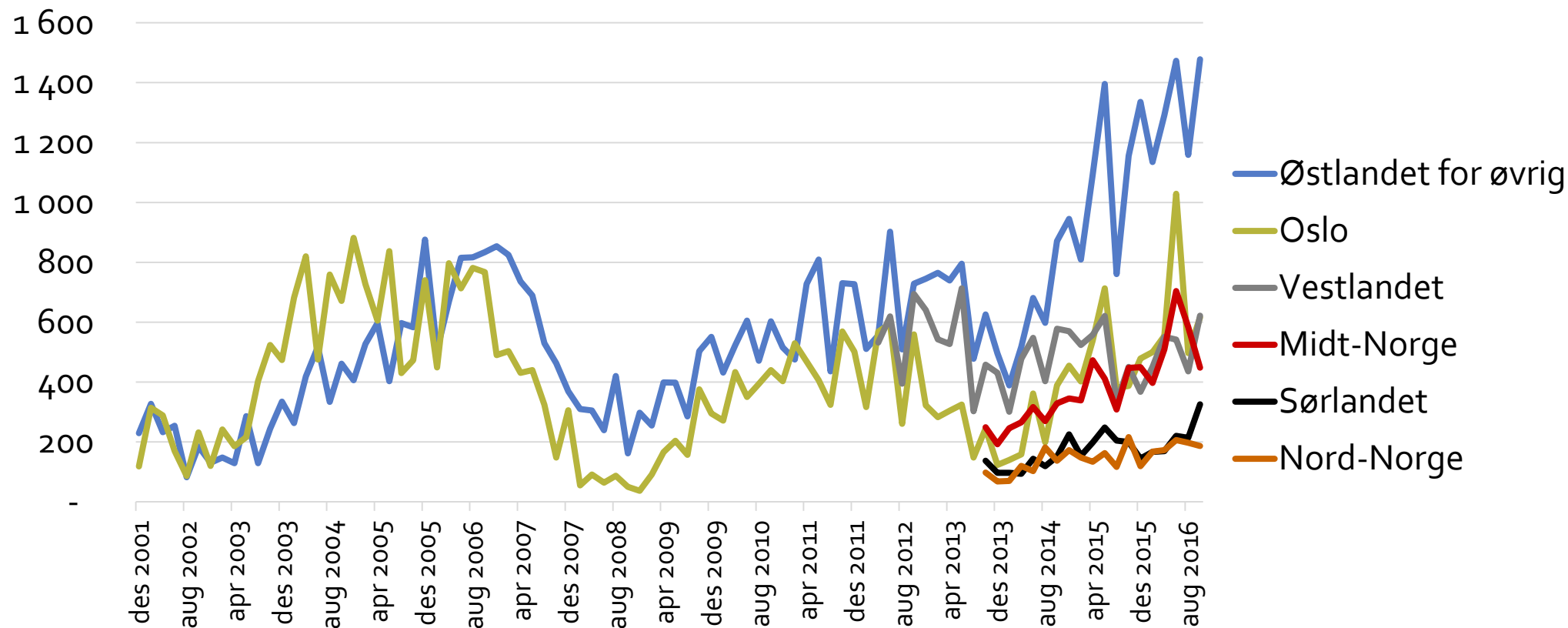
Kilde: SSB, Samfunnsøkonomisk analyse og Eiendom Norge

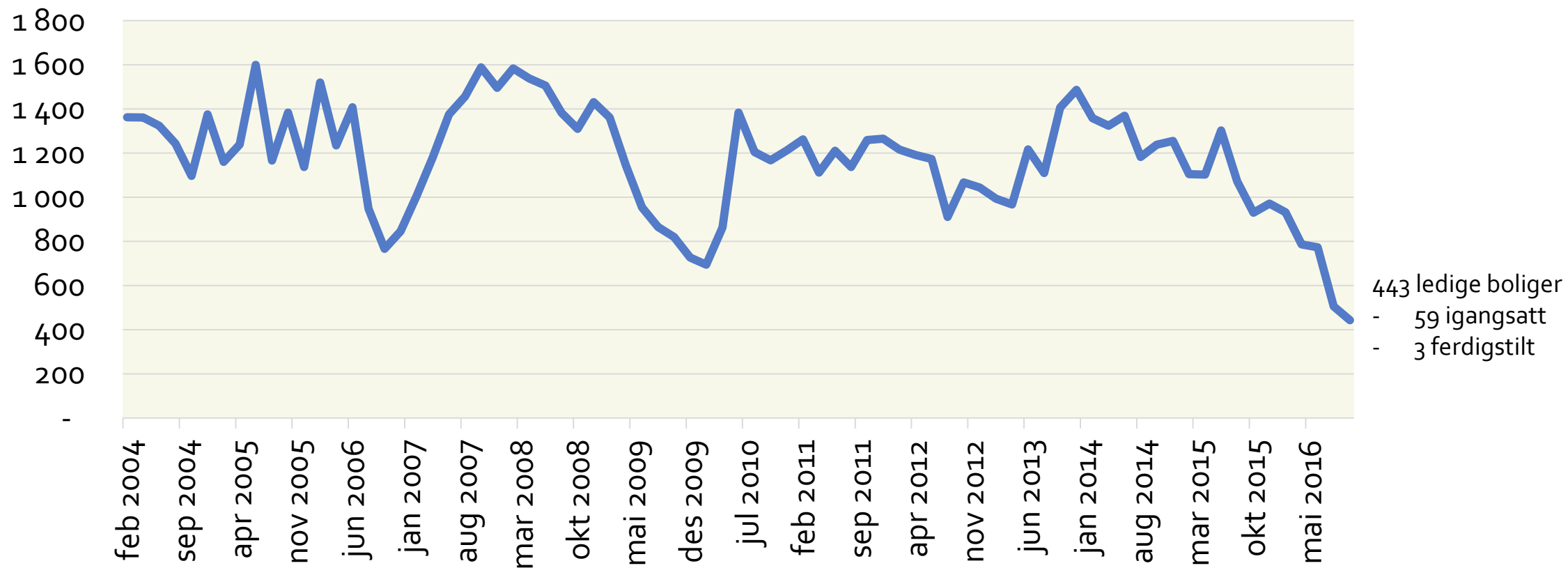
Personer per husholdning

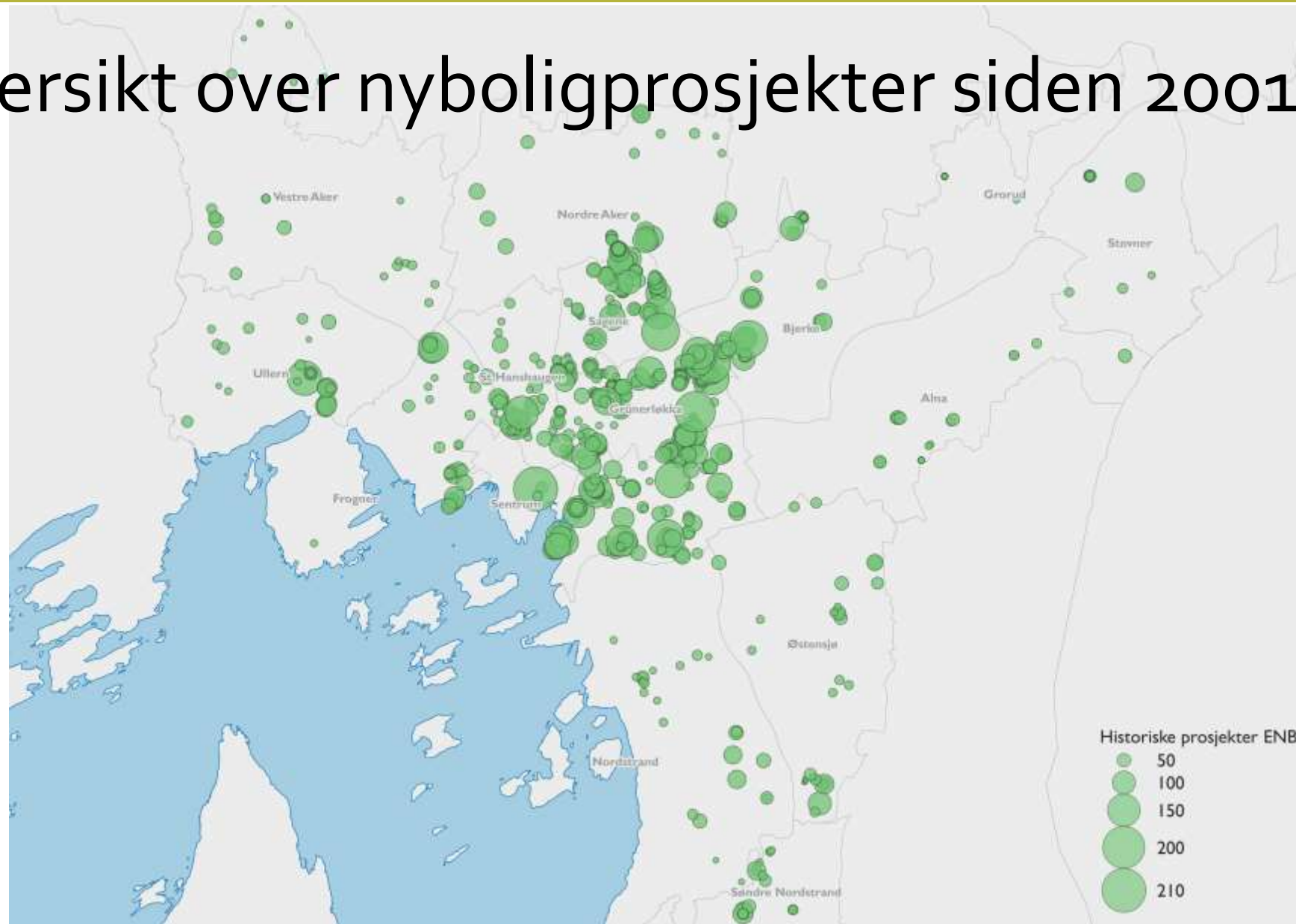
Salg av nye boliger hele landet

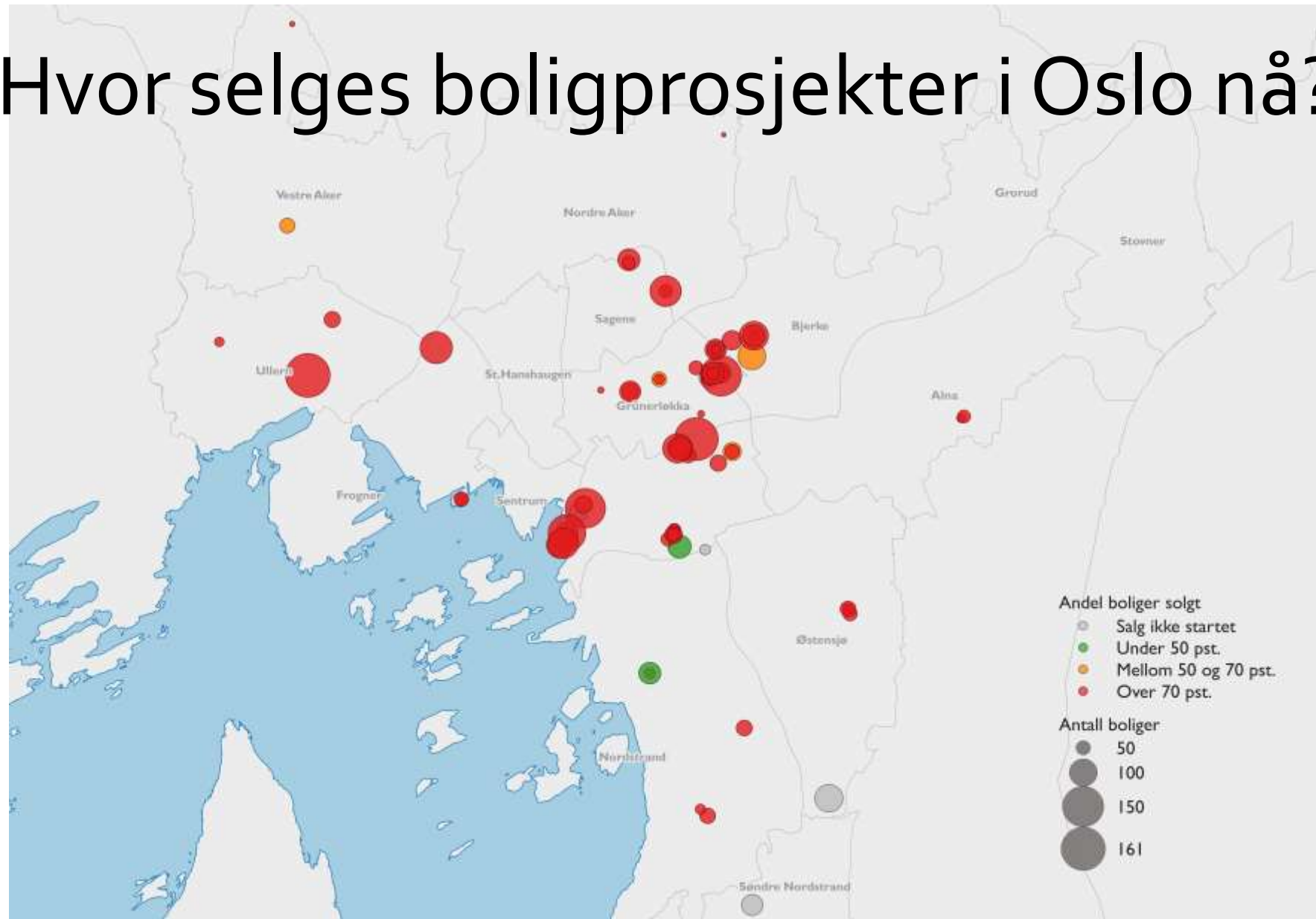
Antall ledige boliger i Oslo

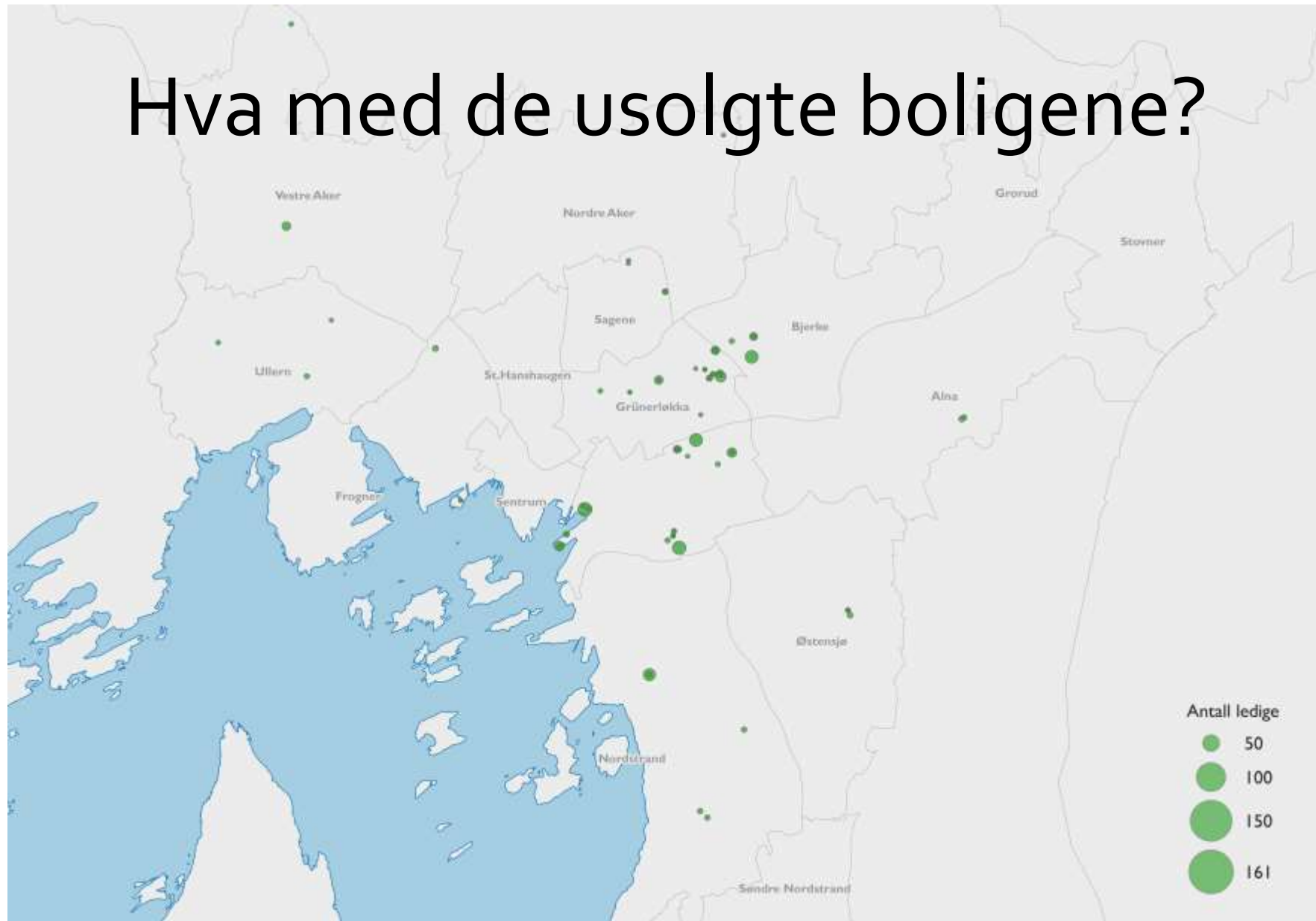
Oversikt over nyboligprosjekter siden 2001

Hvor selges boligprosjekter i Oslo nå?

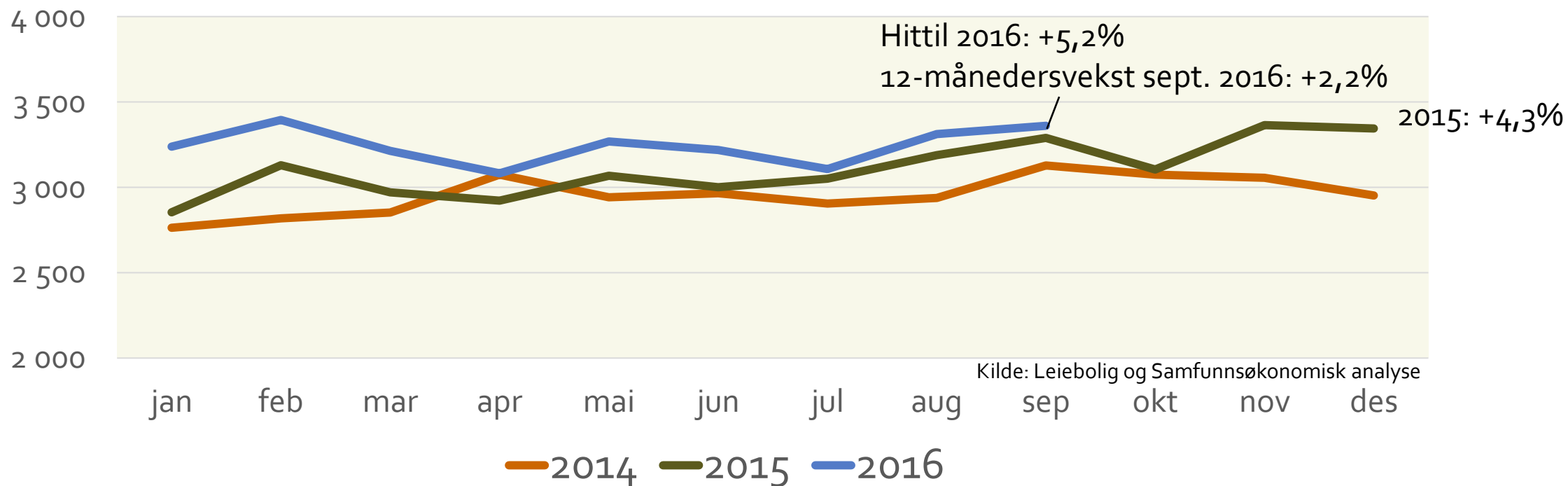

Hva med de usolgte boligene?

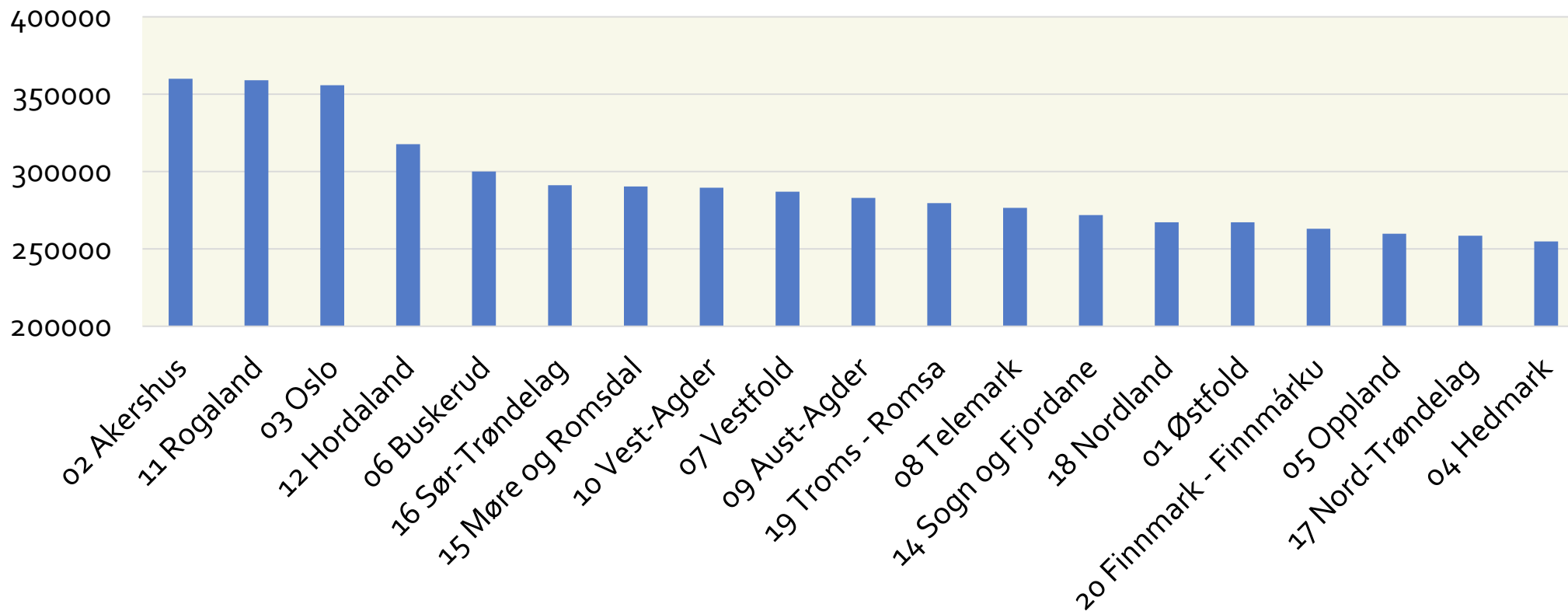
Ikke boligmangel, bare eierboligmangel?

Leiepris per kvm i Oslo ifølge Leiebolig AS

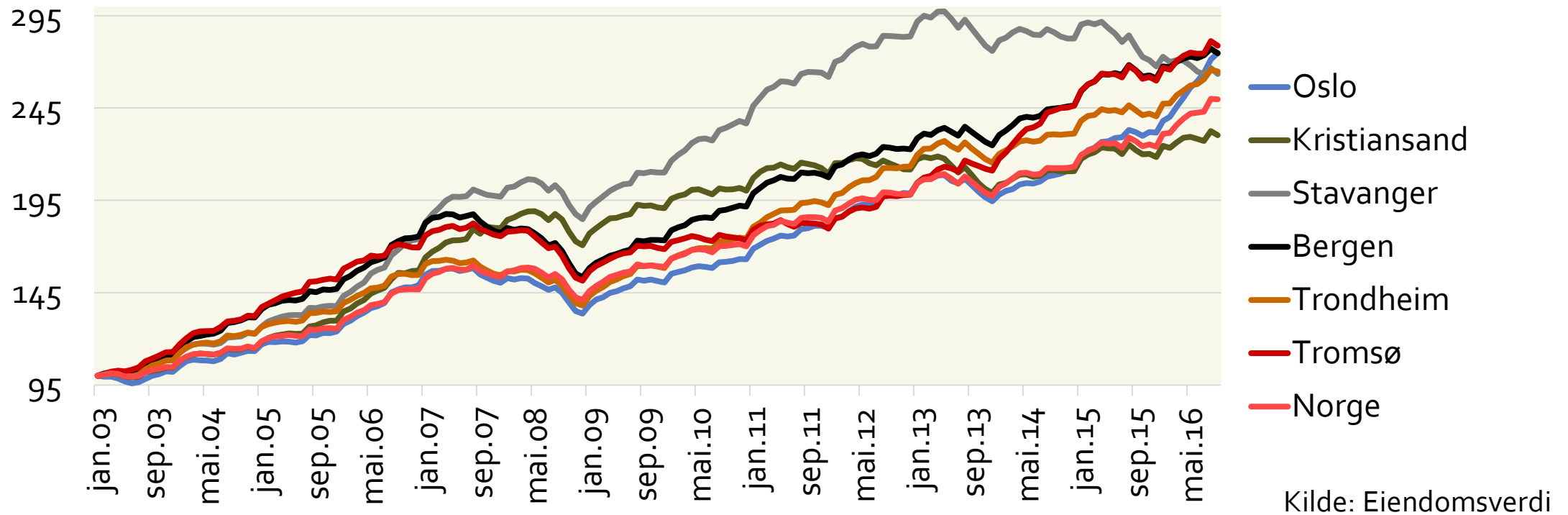
Inntekt bestemmer boligpris, men boligpris bestemmer også inntekt

Alminnelig inntekt etter særfradrag

Opphenting

Boligpriser. Januar 2003=100

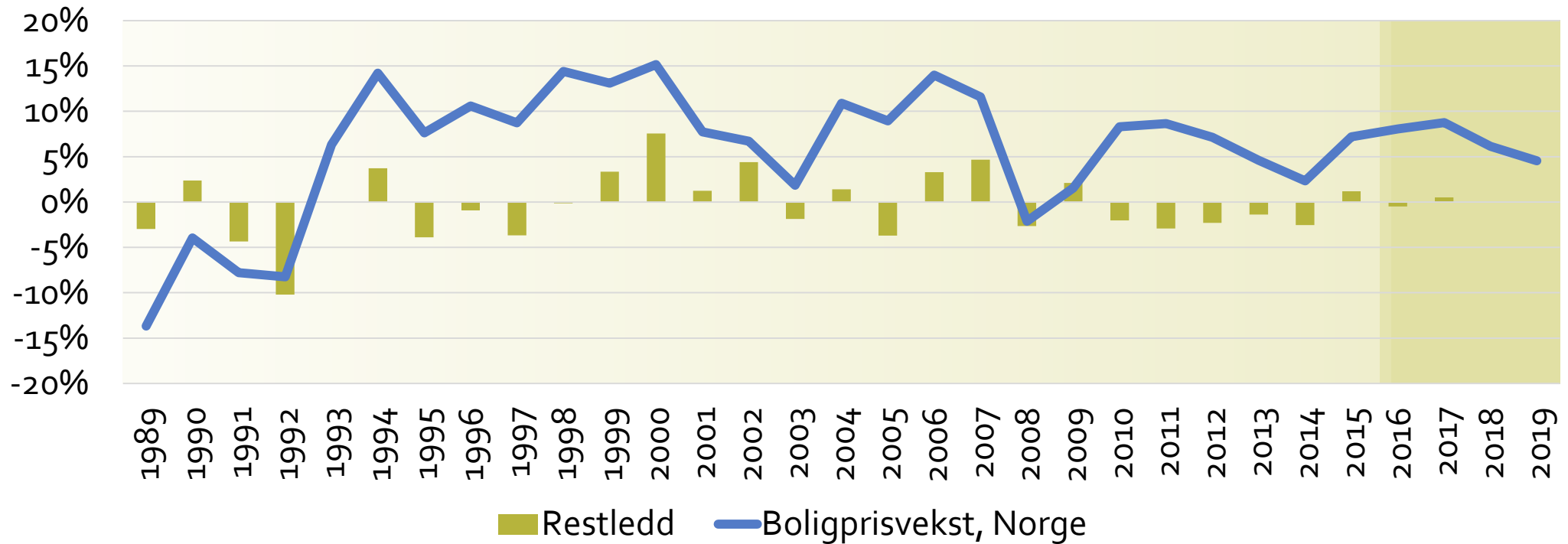
Nasjonal boligprismodell

- Likevekt: Kapitalkostnad på all boligkapital som andel av disponibel inntekt
- Boligbygging

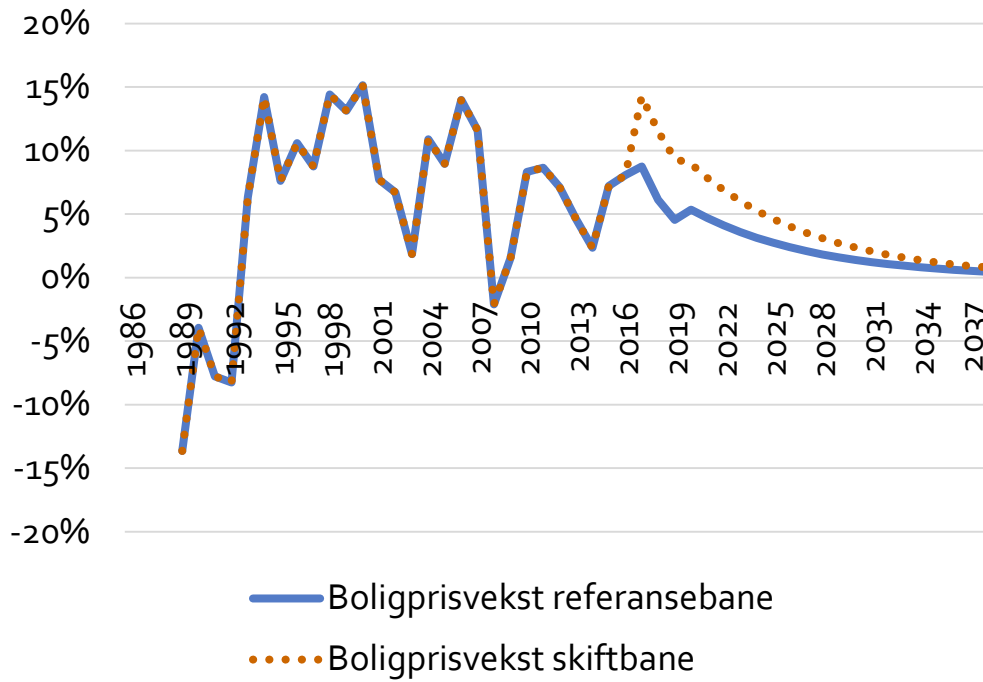
Boligprisvekst og restledd fra modellen

Boligprisvekst i Norge og restledd fra modell

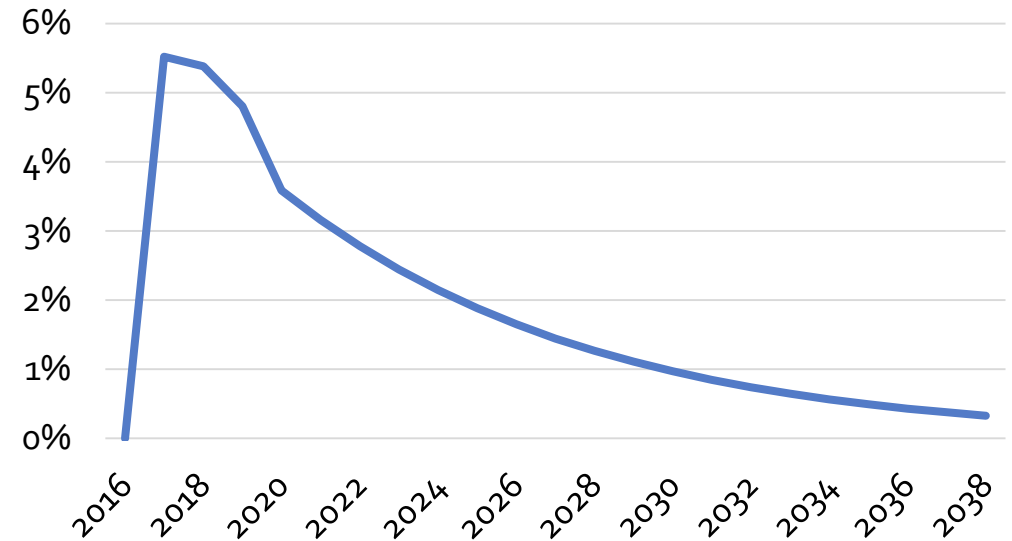

Betydningen av renta

Boligprisvekst. Effekt av 1 prosentpoeng lavere renter fra og med 2016

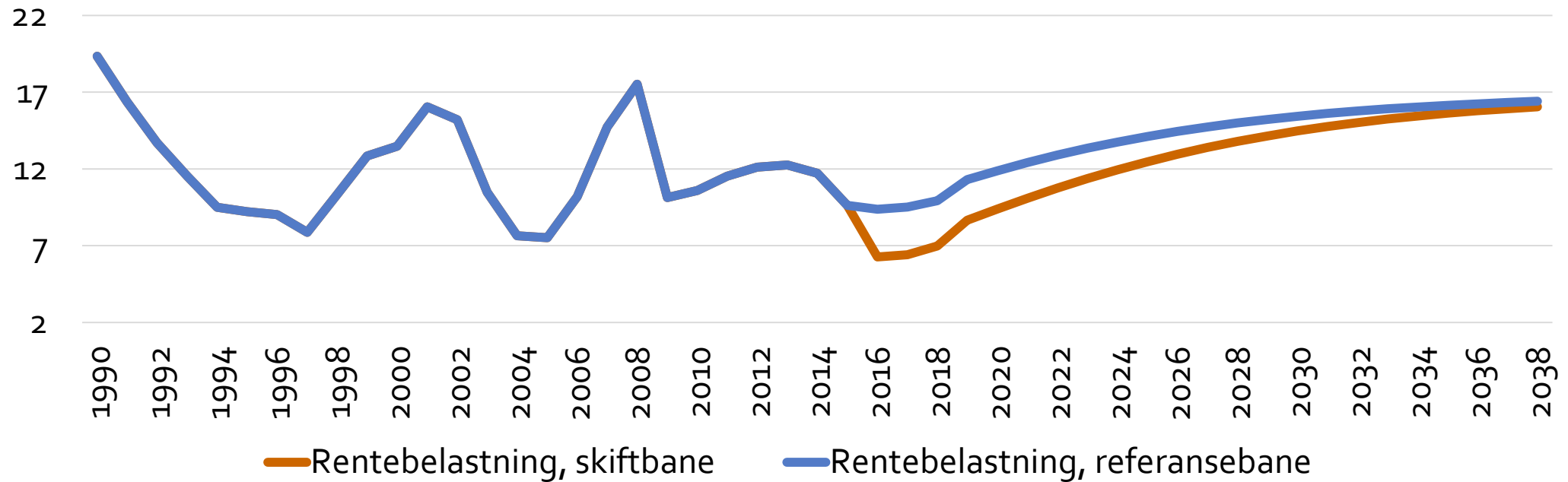

Effekt på boligprisvekst i prosentpoeng. 1 prosentpoeng lavere rente fra og med 2016

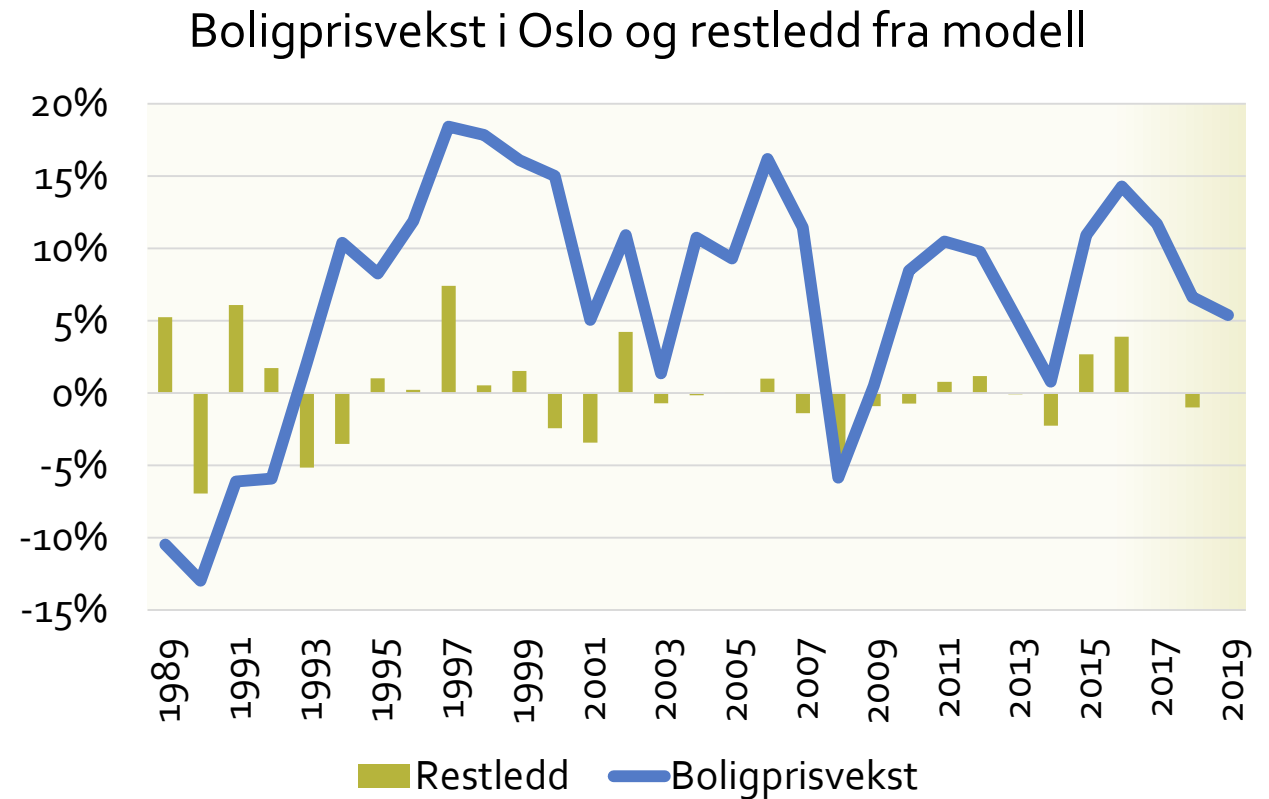
Betydningen av renta

Kapitalkostnad på husholdningenes boligkapital som andel av disponibel inntekt

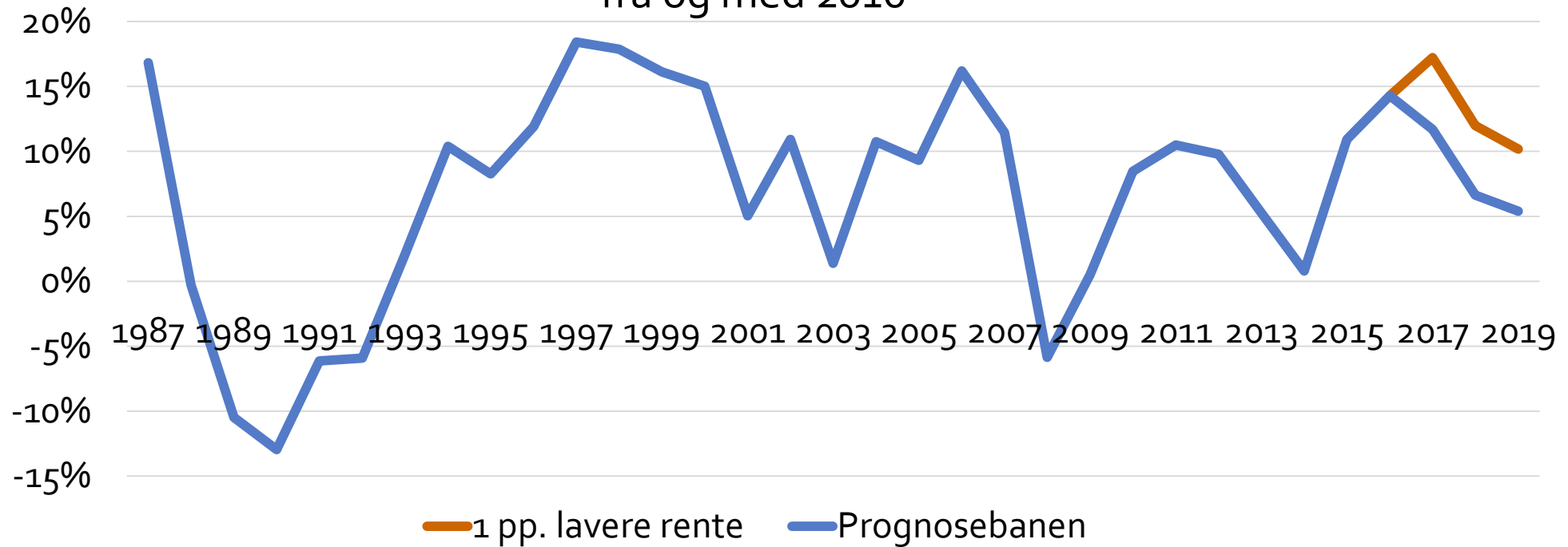
Regional boligprismodell

- Estimerer vekstavvik fra landsgjennomsnittet
- Befolkningsvekst relativt til boligbygging
- Ledighet

Betydningen av renta

Virkning på boligprisveksten i Oslo ved 1 prosentpoeng lavere rente fra og med 2016

Boble eller fundamentale forhold?

- Finner ikke at renta har særskilt betydning i Oslo, men effekten er sterk og samspiller med andre sterke effekter
- Boligprismodellene forklarer veksten rimelig godt med variable som representerer fundamentale forhold.
- Men effektene er svært sterke
- Reflekterer parameterverdiene selvforsterkende effekter fra forventninger, men trigget av fundamentale forhold?
- Liten betydning i praksis, boligprisfallet blir stort og har betydelige konsekvenser uansett

Groruddalen. Av Oslo byarkiv - Oslo byarkiv: image no. A-10002/Ua/0020/006 (Plan- og bygningsetaten, byplankontoret)

Utvide Oslo, som Aker kommune 1. jan 1948?

Takk for meg!

Roger Bjørnstad
Samfunnsøkonomisk analyse
Roger.bjornstad@samfunnsokonomisk-analyse.no